

Waarom greep Verbeet niet in ?

TROUW 24 september 2011

Door Frans W. Weisglas

Oud-Voorzitter van de Tweede Kamer en lid van de VVD.

Het optreden van Geert Wilders tijdens de Algemeen Politieke Beschouwingen in de Tweede Kamer was beneden alle peil. Dieptepunten waren de belediging van Nebahat Albayrak en de “ doe eens normaal man “ scene met de Minister-president. Dergelijk gedrag van een politicus is zelden vertoond in de naoorlogse parlementaire geschiedenis.

Het behoeft geen betoog hoe slecht dit is voor het toch al gehavende imago van de politiek. De tijd dat politici een voorbeeldfunctie hadden lijkt voorbij. Een leraar vroeg zich deze week af hoe hij zijn leerlingen fatsoen en onderling respect moest bijbrengen wanneer zij deze week op televisie het Kamerdebat hadden aanschouwd. En wat denkt men in het buitenland van een scheldende fractievoorzitter- tevens belangrijkste steunpilaar van het kabinet- met als twistpunt het betitelen van een bevriende regeringsleider als “ islamitische aap “ .

Wilders heeft het karakter van een treiteraar, maar hij doet nooit zomaar iets. Doordat hij als gedoogpartner inhoudelijk ten dele ingekapseld is in de regeringscoalitie, verliest hij zijn door hemzelf zo gekoesterde imago van buitenstaander in de politiek. Door zich, zoals deze week, uiterst grof en ongepast af te zetten tegen alle andere politici, probeert hij dat imago terug te winnen. Je moet het hem toegeven: met succes. Met zijn optreden probeert hij ook te camoufleren dat hij het afgelopen jaar veel van zijn inhoudelijke punten heeft weggegeven.

Velen hebben zich deze week afgevraagd of de Kamervoorzitter niet harder tegen Wilders had moeten en kunnen optreden. Dat is zeker het geval. Het op de website van de Tweede Kamer gepubliceerde reglement van orde stelt de Voorzitter expliciet in staat om een Kamerlid dat beledigende uitdrukkingen gebruikt te “ vermanen “ (artikel 58) en hem of haar te verzoeken die woorden terug te nemen. Wanneer een Kamerlid dat weigert, kan de Voorzitter hem of haar het woord ontnemen en van verdere deelname aan de vergadering uitsluiten (artikel 59). Dat is deze week op geen enkel moment gebeurd, terwijl er op vele momenten aanleiding toe was.

Belangrijkste politieke vraag is thans wat dit alles betekent voor de stabiliteit van de door de PVV gedoogde coalitie. Velen in CDA en VVD hebben zich zeer terecht kapot geërgerd aan het optreden van Wilders. Vooral in het CDA zal dit grote gevolgen hebben. Ik betreur het overigens dat van de zijde van de VVD zo laconiek wordt gereageerd op de strapatsen van de gedoogpartner. Het is vooral het gezag van VVD-premier Rutte dat deze week op respectloze wijze door Wilders is ondermijnd.

CDA en VVD zouden zich nu serieus moeten beraden over de vraag of de gedoogconstructie met de PVV moet worden voortgezet. Men lijkt zich vooralsnog in slaap te sussen met de verwachting dat de PVV zich aan de gemaakte afspraken zal houden. Of dat zo zal blijven is, in het huidige onzekere economische en politieke klimaat, zeer de vraag. Ook moeten de regeringspartijen zich realiseren dat de afstraling die de opstelling van Wilders op hen heeft, het voor de oppositiepartijen steeds onaantrekkelijker zal maken om het kabinet te steunen wanneer de PVV dat niet doet.

De belangrijkste vraag is echter of je als Christendemocraat of liberaal wel in het zadel wilt worden gehouden door een partij als de PVV met een voorman als Wilders. Als liberaal was mijn antwoord daarop vanaf het eerste begin negatief. Het is te hopen dat de fracties van VVD en CDA en hun leden in het kabinet na deze week hetzelfde antwoord zullen geven.